

OD REDAKCJI

Pokuta i pojednanie drogą do Paschy

Co roku w Środę Popielcową zaczyna się droga katechumenów i chrześcijan do największej uroczystości całego roku liturgicznego – do Wielkanocy. Przez ponad 40 dni trwa przygotowanie na Triduum Paschalne, a po nim trwa okres 50 dni radości paschalnej, zakończony uroczystością Zesłania Ducha Świętego.

Okres przygotowania na Triduum Paschalne to czas wyjątkowy. W tym czasie przez przyjęcie pouczeń, modlitwy i skrutynia katechumeni przygotowują się do przyjęcia w Wigilię Paschalną sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego (chrzest, bierzmowanie, Eucharystia), zaś już ochrzczeni pokutę przygotowują się do odnowienia w tej wyjątkowej celebracji przyrzeczeń chrzcielnych.

W Środę Popielcową teksty liturgiczne podają program na cały okres wielkopostnej pokuty, biblijnej „metanoi”. Droga do Paschy prowadzi przez pokutę i pojednanie, a najważniejsze w niej są modlitwa, post i jałmużna. O nich często mówią teksty liturgiczne Wielkiego Postu. *Katechizm Kościoła katolickiego* przypomina: „Wewnętrzna pokuta chrześcijanina może wyrażać się w bardzo zróżnicowanych formach. Pismo święte i Ojcowie Kościoła kładą nacisk szczególnie na trzy formy: post, modlitwę i jałmużnę. Wyrażają one nawrócenie w odniesieniu do samego siebie, do Boga i do innych ludzi” (p. 1434). Na innym miejscu *Katechizm* uczy: „Nowe Prawo obejmuje akty religijne: jałmużnę, modlitwę i post; kieruje je do Ojca, «który widzi w ukryciu», w przeciwieństwie do pragnienia, «żeby się ludziom pokazać». Jego modlitwą jest «Ojcze nasz»” (p. 1969).

O duchowym znaczeniu Wielkiego Postu mówią prefacje wielkopostne. Pierwsza zaznacza, że Bóg pozwala swoim „wiernym co roku z oczyszczoną duszą radośnie oczekiwać świąt wielkanocnych, aby gorliwe oddając się modlitwie i dziełom miłosierdzia, przez uczestnictwo w sakramentach odkupienia osiągnęli pełnię dziecięstwa Bożego”. Druga wskazuje na odnowienie przez pokutę w słowach: (Boże) „Ty nam dajesz czas łaski i zbawienia, abyśmy oczyścili serca od nieuporządkowanych przywiązań i wśród spraw doczesnych troszczyli się przede wszystkim o wieczne zbawienie”. Kolejna prefacja, wskazując na motywy wstrzemięźliwości podkreśla, że Bóg przyjmuje nasze wyrzeczenia jako ofiarę ku swojej chwale, bo one poskramiają naszą pychę i otwierają serca na potrzeby biednych. Czwarta prefacja wielkopostna zwięźle mówi o owocach postu: Pan Bóg przez post cielesny uśmierza wady, podnosi ducha oraz udziela cnoty i nagrody.

W Wielkim Poście istotnymi zagadnieniami są pokuta i chrzest, zaś w okresie wielkanocnym sakrament Eucharystii. Problematyka pokuty i Eucharystii przeważa więc w obecnym numerze biuletynu „Anamnesis”, ale są w nim także ważne dokumenty i wyjaśnienia dotyczące liturgii.

W pierwszym dziale NAUCZANIE OJCA ŚWIĘTEGO podajemy orędzie papieskie na tegoroczny Wielki Post. Jego myślą przewodnią są słowa: „Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie” (Mt 10,8). Następnie ukazujemy, gdzie w „L'Osservatore Romano” znajdują się kolejne katechezy Ojca Świętego o modlitwie psalmów. Podajemy tu

także *Przesłanie Ojca Świętego do Sesji Plenarnej Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów 21 września 2001 r.*

W dziale DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ publikujemy najpierw Instrukcję Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów *Liturgiam authenticam* z 28 marca 2001 r. na temat przekładów tekstów liturgicznych. Jest to już piąta instrukcja wykonawcza do *Konstytucji o liturgii świętej*. Następnie podajemy *Wyjaśnienie Kongregacji w sprawie Komunii św. pod dwiema postaciami*. Kolejnym dokumentem jest *List okólny dotyczący integralności sakramentu pokuty* z 20 marca 2000 r. skierowany do biskupów Australii. W tym dziale znajduje się też odpowiedź Kongregacji dotycząca słuchania spowiedzi w czasie Mszy św. Dział dokumentów zamyka dekret Penitencjarii Apostolskiej z 12 stycznia 2002 r. w języku łacińskim i w polskim przekładzie dotyczący odpustu za odmawianie Koronki do Miłosierdzia Bożego.

W części biuletynu zatytułowanej FORMACJA LITURGICZNA wydrukowane są najpierw refleksje ks. dr. Czesława Krakowiaka na temat: *Ambona zwyczajnym miejscem głoszenia słowa Bożego*. Następnie publikujemy artykuł ks. dr. Stanisława Szczepańca: *Czego uczymy na temat ofiarowania siebie Bogu w czasie Eucharystii?* Z kolei drukujemy komentarze ks. dr. Czesława Krakowiaka do *Wyjaśnienia Kongregacji w sprawie Komunii św. pod dwiema postaciami* i do odpowiedzi Kongregacji dotyczącej słuchania spowiedzi w czasie Mszy świętej.

Dział DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE poświęcony jest tym razem organistom. Znajdziemy tu artykuł ks. dr. Zdzisława Jańca zatytułowany *Uczestnictwo organisty w liturgii i jego rola poza liturgią*. Tu też podajemy *Regulamin Organistów Archidiecezji Krakowskiej* zatwierdzony przez metropolitę krakowskiego kard. Franciszka Macharskiego w dniu 28 października 2000 r. na okres 5 lat.

Wśród INFORMACJI czytelnik znajdzie wiadomość o dwóch nowych konsultorach Komisji i o jej stronie internetowej czynnej od 7 lutego br. Jest tu także informacja o pracach nad przygotowaniem dodatku do Liturgii Godzin i Mszału z nowymi świętymi i błogosławionymi, o przygotowaniu przekładu *Wykazu odpustów (Enchiridion indulgentiarum)*, oraz o pracach Podkomisji ds. Służby Liturgicznej nad przygotowywanym *Ceremoniałem wspólnoty parafialnej*. Czytelnik znajdzie tu też informacje o wydanych i przygotowywanych księgach liturgicznych a także o kilku pracach doktorskich z liturgiki wydanych w latach 2000-2001.

Bp Stefan Cichy

Katowice, w Środę Popielcową, dnia 13 lutego 2002 r.